

Vejen, der var alt i Orden. Men da man undersøgte Forholdene, viste det sig, at Planteavlssudvalgets Medlemmer var vant til, naar de udførte et Stykke Arbejde i Kredsen, at tage en Dagløn derfor, og den kvitterede de for, men de modtog ingen Penge; de afgav blot deres Kvittering, og saa kunde Kredsen derefter faa sit Statstilskud i Forhold til disse Udgifter. Da man saa bebrejdede denne Mand dette, svarede han, at han, da han udstedte sin Erklæring, blot havde tænkt paa Konsulentlønningerne, og saa var Erklæringen rigtig. Men det viser sig altsaa, at paa mange andre Omraader har man drevet den samme Trafik.

Derfor forekommer det mig at være i højeste Grad uheldigt, i højeste Grad uretfærdigt, at man har brugt saa haarde og stærke Ord overfor Husmændene i Fjends Herred. Det blev jo slaaet meget stærkt op i Ministerens og Kontorchefens Udtalelser; ja, et Højreblad i København sammenlignede Forholdet med Alberti-Affæren; jeg tror endog saa, det skrev, at det, der var foregaaet, var værre end Alberti-Affæren, det, at disse fattige Husmænd derude havde faaet 1 200 Kr. af Staten til deres Planteavlsarbejde; de blev kaldt Svindlere og Bedragere, og hvad det nu alt sammen var.

Der er imidlertid, som jeg nævnte, mange, der har været inde paa det samme. Lad mig nævne, at der er i hvert Fald i Viborg Amt to Planteavlskonsulenter, der i adskillige Tilfælde har kvitteret for et større Beløb, naar de holdt Foredrag, end de fik udbetalt. Da man foreholdt den ene dette, sagde han, at det vilde han ikke nægte, men han havde aldrig kvitteret for et større Beløb, end han ansaa sit Arbejde for at være værd. Den anden var uheldigere stillet; han var nemlig fast Medarbejder ved Viborg Stifts Folkeblad, det Blad, der rejste hele Affæren, og han var derfor meget ked af at udtale sig. Han nægtede at udtale sig, og i Stedet for skrev han rundt omkring til de Foreninger, hvor han havde talt uden at faa det fulde Beløb, og bad om nu at faa efterbetalt de Penge, han havde til gode, de Penge, som han ikke fik, den Gang han udstedte sin Kvittering. Jeg ved, at i nogle Tilfælde er det lykkedes ham, men jeg vil nu gerne spørge den højtærede Minister: hvis han f. Eks. et Sted har kvitteret for 40 Kr. for et Foredrag og kun har modtaget de 25, og det nu et Aar eller længere efter lykkes ham at faa de resterende 15 Kr., er han saa sagesløs? har han saa intet ondt bedrevet?

Lad mig med det samme nævne, at

en anden kendt Landbrugskonsulent i Jylland har ved en given Lejlighed, hvor han talte ved en Planteavlssudstilling, taget 80 Kr. for et Foredrag, et Foredrag, der væsentlig gik ud paa at agitere for den nu saa sørgelig berømte Kartoffeldyrkerforening. Han fik de 80 Kr., han er saaledes en Hædersmand og har intet ondt bedrevet, for han tog hele Beløbet. Men sæt, han havde sagt: Jeg anser mit Foredrag for at være 80 Kr. værd, og derfor kvitterer jeg for det Beløb, men Foreningen her bestaar af fattige Smaakaarsfolk, og jeg selv har det ret godt økonomisk, saa jeg vil gerne forære Foreningen de 40 Kr. — hvis han havde gjort det, havde han saa været en Svindler eller Bedrager?

Jeg beklager, at man har udtalt sig saa skarpt om dette Forhold. Resultatet blev jo, at man nedsatte en Undersøgelseskommission, og det forekommer mig, at man skulde have ventet med de skarpe Udtalelser, indtil denne Kommission havde talt, efter at den havde set, hvorledes Forholdet var. Der er imidlertid en Ting, jeg gerne vil fremhæve med Hensyn til denne Kommission, nemlig dette, at den kun har faaet til Opgave at undersøge, hvad der tilskydes til Planteavlsarbejdet, og hvorledes det administreres, men slet ikke skal undersøge, hvorledes de Tilskud benyttes, der ydes til Husdyravlen. Det er min Opfattelse, at der trænges lige saa haardt eller langt haardere til en Undersøgelse her. I alt Fald tror jeg, at det kan siges med Sikkerhed, at de Penge, Staten yder til Planteavlsarbejdet, gives ikke saa lidt bedre ud end adskilligt af det, der gives til Husdyravlen. De Præmier, der tilskydes Midler til, og som bevirker, at Hingste kan drives op til Priser, der ligger ved 30,000-40 000 Kr., kan kun gives som Følge af de store Statstilskud, og det forekommer mig, at de Penge gives ikke nær saa godt ud som de 1 200 Kr., man sender ud til Fjends Herreds Husmænd, for at de kan udføre et stort Planteavlsarbejde. Jeg beklager derfor meget, at man ikke ogsaa skal undersøge de Forhold, og jeg henstiller til den højtærede Landbrugsminister, at man gør det nu, da man nu dog er ved at undersøge. I Fjor erklærede den højtærede Landbrugsminister, at han ingen Kompetence havde til at forlange Landboforeningernes Dyrskueregnskaber, men naar han nu mener at have Kompetence til at lade undersøge Husmandsforeningernes Regnskaber, maa han vel ogsaa